

సంత్ సేవాల్ మహారాజ్

వికీపెడియా నుండి

సంత్ సేవాల్ మహారాజ్ బంజారాల ఆరాధ్య దైవము. అతను హిందూ ధర్మం గొప్పతనం బంజారాలకు తెలియజేయడానికి జన్మించిన మహానుభావునిగా భావిస్తారు.

విషయ సూచిక

జీవిత విశేషాలు

బోధనలు

మహిమలు

ఉద్యమాలు

మూలాలు

ఇతర లింకులు

జీవిత విశేషాలు

అతను 1739 ఫెబ్రవరి 15వ తేదీన అనంతపూర్ జిల్లా రాంబీనాయక్ తండాలో జన్మించాడు. ఈయనకు సేవాల్ అని నామకరణం చేశారు. సేవాల్ పెరిగిన తరువాత కొంతకాలంలో మేరమ్మగా పిలువబడే జగదాంబ ప్రత్యక్షమైన సేవాల్ని నాకు అప్పజెప్పమని భీమనాయక్ను అడుగుతుంది. అమ్మ వారికి ఇచ్చిన వాగ్దానం ప్రకారం సేవాల్ అందుకు ఒప్పుకోడు. తల్లిదండ్రులు సేవాల్ను అమ్మనారికి అప్పగిస్తుంటే నేను శాఖాపోరిని జగదాంబ మాంసాపోరి కనుక ఆమెకు నేను ఎలాంటి జీవాలను బలి చేయదలచు కోలేదని అంటాడు. అప్పుడు మేరమ్మ సేవాల్కు ఎన్నో కష్టాలకు గురి చేస్తుంది. అయిన సేవాల్ చలించడు. చివరకు తండాలను, కష్టాల పాలు చేస్తుంది. ఇదంతా సేవాల్ కారణంగా జరుగుతుందని తండావాసులు, తండారాజ్యం నుంచి ఆయనను బహిపృథివీస్తారు. కానీ అమ్మనారికి మేకలను బలి ఇవ్వడుకుండ అమ్మనారు శాంతిస్తారని ప్రజలు నమ్ముతారు. వారి కోరిక మేరకు సాతీ భావానీలకు మేకపోతు బలి ఇవ్వడానికి నిశ్శయించుకుంటారు. ఏదు మేకలను ఏడుగురు అమ్మనారుల ముందు ఉంచుతారు. కాని సేవాల్ ప్రజల మూర్ఖనమ్మకానికి ఏకీభవించడు. ఎందుకంటే ఆయన అమాయక ముగ జీర్ణాల్చి బలిచేస్తుంటే చూడలేక, ఒకవేళ అమ్మనారికి బలే ఇష్టమైతే నేనే బలైపోతానని సేవాల్ ప్రజల సమక్షంలో తన తలను ఖండించుకొని అమ్మనారి కాళ్ల దగ్గర పడేస్తారు. నా రక్కాన్ని వైవేద్యంగా స్వీకరించి బంజారాలకు వరాలు ఇచ్చి ఆదుకోమని ప్రార్థిస్తాడు. అమ్మనారు సేవాల్ శిరస్సును తిరిగి అతని శరీరానికి జోడించి జీవం పోస్తుంది. ఇన్నాట్లు నేను పెట్టే పరీక్లో సేవాల్ నెగ్గాడు. నిజమైన భక్తుడు సమాజానికి సేవకుడు అయిన ఇతని నాయకత్వంలో ప్రయత్నించండి అని జగదాంబ ఆశీర్వదిస్తుంది. అప్పటి నుంచి సేవాల్ జగదాంబమాతనే తన మార్గదర్శకురాలిగా, గురువుగా స్వీకరించి అన్ని విద్యలను నేర్చుకొని బంజారాల సేవలో నిమగ్నమయ్యాడు. ఆరు నెలల ప్రాయంలోనే సేవాల్ కొండ్చెన చాముండేశ్వరీ దేవతా మూర్ఖులతో ఆటలు ఆడుకునేవాడు. సేవాల్- చాముండేశ్వరి అమ్మనారు ఆటలు ఆడడం రహస్యంగా భీమా నాయక్ గమనించి విచారిస్తే ప్రతిదినం అలాగే అడుకుంటామన్నాడు. పెరిగి పెద్దవాడైన సేవాల్ ఆపులు కాసేవాడు. తల్లిసద్గి కట్టిపో అది ఎవరికో ఇచ్చి ఆపుల వెంట అడువులోనికి పోయేవాడు. ఒక బంకమళ్లీతో రొట్టెలు చేసి తినేవాడు. ఈ విచిత్ర ప్రవర్తన తల్లితండ్రులకు తండాలోని ప్రజలకు ఆశ్చర్యం కలిగించేది.

బోధనలు

ఈ సమస్త జీవకోటికి మాతృరూపం (తల్లిగా) వెలిసిన అమ్మభవాని గురించి అమ్మను పూజించాలని, కాని ఫలితం ఆశించవద్దని బంజారాలకు బోధించారు. సంత్ సేవాలార్ మహారాజ్గారు, అహింస పాపమని, మత్తు, ధూమ పానం శాపం అని హితపు పలికి బంజారా జాతికే కాదు యావత్తు ఇతర కులాలకు ఆదర్శపురుసుడయ్యారు. సేవాలార్ మహారాజ్ ఆనాడు బంజార జాతి పరువు ప్రతిష్టల గురించి ముందుగానే ఊహించి అహింస సిద్ధాంతానికి పునాది వేసి ఆచరించి చూపారు. ఆ తరుణాంలో బంజారాలు ఆనాడు రాజుల కాలం నుంచి బ్రిటిష్ కాలం పరకు ఆయా రాజ్యాలకు అవసరమైన యుద్ధ సామాగ్రిని చేరవేస్తా సంచార జీవనం సాగిస్తూ ఉండేవారు. ఆ క్రమంలో బ్రిటిష్, ముస్లిం పాలకుల మత ప్రచారం ద్వారా బంజారా సమాజం అనేక ఇబ్భందులకు గురి అయ్యాంది. ఈ పరిష్టేతులలో బంజారా జాతిని సన్మర్గంలో సడిపించేందుకు సేవాలార్ మహారాజ్ అవతరించారు. సేవాలార్ మహారాజ్ బోధనల ద్వారా బంజారా జాతి పురోగమిస్తుంది.

మహిమలు

సంత్ సేవాలార్ మహారాజ్ మహిమలు అద్భుతమైనవి. వీటి మీద అనేక కథనాలు కలవు. వాటిలో పురుషున్ని స్త్రీగా మార్పుడం, ఒక ముంత బియ్యంతో 10,000 మందికి భోజనాలు పెట్టడం, చనిపోయిన వ్యక్తిని మూడు దినాల తరువాత బ్రతికించడం, విషం కలిపిన తీపి వంటకాలను నిర్వియం చేయడం. ఉద్గతంగా పారే ప్రవాహస్త్రీ ఆపి తమ తండ్రా ప్రజలను, ఆపులను దాటించడం. సేవాలార్కు అపక్షీ తీసుకురాపాలని జాదూగర్ వడితియా ఒక పురుసుడికి ఆడవేంం వేసి తీసుకువచ్చి సంతానం ప్రాచించాలని కోరతాడు. సేవాలార్ తథాస్తు అంటూ దివిస్తాడు. నిజంగానే ఆ పురుషుడు స్త్రీగా మారిపోతాడు. అలాగే సేవాలార్ దర్శారులోనికి తలవంచి ప్రవేశించడానికి అతడి ప్రవేశ మార్గంలో చిన్న తలుపును ఏర్పాటు చేయగా సేవాలార్ తన ఆకారాన్ని కుదించుకుని తలవంచకుండానే ఆ దర్శాజూలో నుండి ప్రవేశిస్తాడు. అలాగే సేవాలార్ను బావిలో దిగి సన్ని నూలు పోగు ఆధారంతో పైకి ఎల్లి తన భక్తిని నిరూపించారు.

ఉద్యమలు

- SANT SRI SEVALAL MAHARAJ HISTORY PART 1 (<http://m.goarbanjara.com/sant-sri-sevalal-maharaj-history-part-1/>)

ఇతర లింకులు

"https://te.wikipedia.org/w/index.php?title=%E0%A4%81%E0%A4%8D%E0%A4%82%E0%A4%8C%E0%A4%82%E0%A4%81_%E0%A4%81%E0%A4%8D%E0%A4%82%E0%A4%8C%E0%A4%82%E0%A4%81&oldid=2668422" నుండి వెలికితీశారు

ఈ పేజీలో చివరి మార్పు 6 జూన్ 2019న 05:44కు జరిగింది.

పార్యం క్రియేటివ్ కామన్స్ అట్టిబ్యాప్టన్స్‌పీర్-అల్కౌక్ లైసెన్సు క్రింద లభ్యం; అదనపు పరతులు పర్తించవచ్చు. మరిన్ని వివరాలకు వాడుక నియమాలను చూడండి.

ఆది శంకరాచార్యులు

విలీషించియా నుండి

సమకాలీన వ్యాందుమతం ఆలోహనా సరళినై అశ్వంత ప్రభావం కలిగిన సిద్ధాంతవేత్త ఆది శంకరులు, శంకర భూషణాదులు అని కూడా పిలువబడి వ్యాందుమాన్ని ఉద్దరించిన త్రిమత్తాపార్శ్వలలో ప్రథములు. గురువు, మహాకవి, శంకరులు ప్రతిపాదించిన సిద్ధాంతాన్ని అంద్యోత్తం అంటారు. క్రి.శ. 788 – 820 మధ్య కాలంలో శంకరులు ఛీవించారని ఒక అంచనా కాని ఈ విషయమై ఇతర అభిష్టాయాలున్నాయి.^[1]

ఆది శంకరాచార్యులు

దుష్టోచార వినాశాయ ప్రాతుర్వాతో మహీతలే

నీవ శంకరాచార్యః సాక్షాత్ క్షేప్య నాయకః

దుష్టోచారములను నశించేయటానికి కైవల్య నాయకుడైన శంకరుడే ఆది శంకరుని రూపంలో అవతరించాడు. (- శిరపూర్ణము నుండి).

కరిష్మాత్మారాం స్వర్గ శంకరో సీలలోపాతః

శైత స్నానప్రతిష్ఠార్థం భక్తానాం హిత కామ్యాయా

శైత, స్నానప్రతిష్ఠార్థం నుండి ప్రతిష్ఠితం చేసి, వైదిక మాగ్నాన్ని ప్రతమంగా నిలబెట్టడానికి సీలలోపాతుడు (శివుడు) స్వయంగా శంకరుల రూపంలో అవతరించారు. (కూర్కుపురాణం నుండి).

హిందూ మతమై శంకరుల ప్రభావం అనమాన్నాయి. శంకరులు సాధించిన ప్రథాన విజయాలు:

- బౌద్ధమతం ప్రభావం వల్ల క్షీణించిన వ్యాందూ ధర్మాన్ని పునర్వృద్ధించడం. అయితే ఈ ప్రత్యీములో (భౌతికంగా) ఏ విధమైన బల ప్రయోగం లేదు. దేశదేశాలలో పండితులలో వాదనలు సాగించి, వారిని ఒప్పించి, వెరి, శంకరులు తన సిద్ధాంతాన్ని వారిచే మెప్పించాడు.
- ఉపనిషత్తులకు, భగవద్గీతకు, బ్రహ్మసూత్రాలకు, విష్ణు సహస్ర నామాలకు భావ్యాలు ప్రాశారు. తరువాత శంకరుల అనుసరించినవారికి, శంకరులలో విభేదించిన వారికి కూడా ఇవి పూరీక వ్యాఖ్యా గ్రంథాలుగా ఉపయుక్తమయ్యాయి. ఈయన 108 గ్రంథాలు రచించారు.

విషయ సూచిక

జీవిత గాఢ

జననము

బాల్యము

సన్మాన స్థోకము

గోవింద భగవత్పాదుల దర్శనం

వారాణసిలో శంకరులు

మనీషా పంచకం

ప్రథోనత్తయం

వ్యాసమహర్షి

శంకరాచార్యుల శిష్యులు

వర్ధుపాదుడు

కుమారిల భట్టు ను కలపడం

భష్టిపాదుడు

మండన మిత్రునితో తర్వ గోత్తు

కామరూపవిధ్య

దిగ్విజయ యాత్రలు

సర్వజ్ఞస్థీరం అధికోపాణ

శంకరుల జీవిత కాలము

వతుర్మూల వ్యవస్థ

శంకరుల రచనలు

భావ్యాలు

శంకరుల తత్కాండి, సిద్ధాంతం

శంకరుల ప్రభావం

అనంతర పరిణామాలు

ఇవి కూడా చూడండి

పశులు

మూలాలు

బయటి లీంకులు

జీవిత గాధ

శంకరుల జీవితానికి సంబంధించిన వివిధ గాధలు శంకర విజయం అన్న పేరుతో పిలువబడుతున్నాయి. ఇటువంటి "చరిత్ర"లలో కొన్ని - [2][3] శంకరుల జీవిత గాధలో ఎన్నో ఆశారణమైన, అధికార్తికమైన నంఘుబలను మనకు గోపిస్తాయి.

- మాధవీయ శంకర విజయం - 14వ శతాబ్దికి చెందిన మాధవుని రచన
- చిద్భూతాన శంకర విజయం - 15 - 17 శతాబ్దాల మధ్యకాలంలో చిద్భూతానుని రచన
- కేరళియ శంకర విజయం - 17వ శతాబ్దికి చెందిన రచన

వెయ్యి సంవత్సరాల పాటు బౌద్ధమతం ప్రచారంలోకి పచ్చక, సనాతన ధర్మానికి ముఖ్య ఏర్పడింది. ఈ సనాతన ధర్మాన్ని పునరుద్ధరించడానికి అదిశంకరులు జన్మించారు. బౌద్ధ మతం ధర్మం గురించి, సంఘం గురించి చెప్పింది కాని దేవుడేని గుర్తించలేదు. బౌద్ధమత ధర్మాల వ్యాప్తి ఉద్ధృతిలో వైదిక కర్మలు సంటంలో పెట్టాయి. ఆ మమయంలో శంకరావార్యులు అధ్యాత్మిక ధర్మాన్ని తిరిగి బలీయమైన శక్తిమానం గలిగారు. తెలుగులో వీరి జీవిత చరిత్రను 1001 వార్యాలతో ధర్మదండ్రము పేరిట పట్ట కావ్యంగా డా. కోడూరి విష్ణునంద్ర రచించారు.

జననము

సదాశిష్టుడే అదిశంకరుల రూపంలో భూలోకంలో జన్మించారిన భక్తుల నమక్రం. కృష్ణ, యజ్ఞాయైద శాఖకు చెందిన సంబూధి బ్రాహ్మణ దంపతుల్ని ఆర్యమాంబ, శివగురులకు కేతళ లోని పూర్వాన్ని నది ఒడ్డున ఉన్న కాలడిలో శంకరులు జన్మించారు. కాలడి జ్యాయి త్రిమార్పి కొద్ది మెచ్చు దూరంలో ఉంది. ఆర్యమాంబ, శివగురులు త్రిమార్పి లోని పూర్వాయిల ప్రశ్నత మైన ఉన్న శివుడిని ప్రాణించి, అయిన అసుగ్రాంతో పుత్రుడ్ని పొందారు. పార్వతీ దేవి, మధుపూర్వాయిల ప్రశ్నాయించి ఆర్యమాంబ శంకరులకి అదే పించున్నా జన్మించి అని శంకరయిచుట్టు చెంది. శంకరులు వైశాఖ శుద్ధ పంచమి తీవ్రికి నాచు శివుని జన్మనుక్కతమైన అర్థదులో నూర్చుడు, కణి, గురుడు, కుండలు ఉన్నస్తిలో ఉండగంగా జన్మించారు. అదిశంకరులు జన్మన్న సంవత్సరం గురించి కొన్ని భేదాభ్యాసాలు ఉన్నాయి. శృంగేరి శకరమం ప్రకారం శంకరులు క్రీ.శ. 788 లో జన్మించారు, కంచి మరం ప్రకారం స్వామి రెండు వేల సంవత్సరాలకు పూర్వం, క్రీ.పూ. 509 సంవత్సరంలో^[4] జన్మించారు.

శంకరుల జన్మించారు కాలాని

బాల్యము

శంకరుల బాల్యంలోనే తండ్రి మరణించారు. ఆర్యమాంబ కోడుకు పోడా బాధ్యతలు స్వీకరించి, శాస్తరంగా ఉపసనయనం జరిపించింది. శంకరులు ఏకసంధార్మి. బాల్యంలోనే వేదవిద్యలు, సంప్రదాంతం అభ్యాసించారు. బాల్యపూర్వాచారిగా శంకరులు ఒకరోజు బ్రాహ్మణుడంచు చేస్తూ ఒక వేదరాలి ఇంబికే వెళ్ళి భిక్ష అడుగొా, ఇక వేసిందుకు ఏమీ లేక, తన ఉపహాసాన్ని విరమించడం కీసం ఉంచుకొన్న ఉన్నికి కాయను దాను చేసింది. దానికి చలించిన శంకరులు, ఆపుపుగా కనకధారా స్తోత్రమైన చెప్పారు. కనకధారా స్తోత్రంలో పులకించిన ఉత్కీస్తే దేవి బంగారు ఉనిరికాయలు వర్షింపజేసింది.

ఒకరోజు శంకరుల తల్లి ఆర్యమాంబ పూర్వాన్ని నది నుండి నీళ్ళు తెచ్చుకుంటుండగా స్నిహాత్మి పద్మపోయింది. అప్పుడు శంకరులు పూర్వాన్నిని ప్రాణించి, నదిని ఇంబిప్పద్కు తెచ్చించారు. అవిధంగా నది పూహా మార్గం మార్గేశిల్పి గ్రామ ప్రాజలు శంకరులు జిల్లిపురి కార్యాన్నికి ఆశ్రమప్రతితులయ్యారు.

సన్యాస స్వీకారము

సన్యాసం తీసుకొనే మనయం అనుమతపడతో శంకరులు తల్లి అనుమతి కోరారు. శంకరులు సన్యాసం తీసుకొంటే తాను ఒంటరిసొత్తాన్ని కారణంతో తల్లి అందుకు అగోకరించలేదు. ఒకరోజు శంకరులు పూర్వాన్నిలో స్నానం చేస్తూండగా ఒక మెనలి పట్టుకుంది. సన్యాసం తీసుకొప్పదానికి అగోకరించమని, ఆ విధంగా మరణించే సమయంలోన్నా తాను సన్యాసిగా ఉంటానని తల్లిని కోరారు. దానికి ఆమె అగోకరించింది. దినిని అతుర్యాసం అని అంటారు. సన్యాసిగా మారే మంత్రాల జింస్తూండగానే ఆశ్రమకరంగా మొనలి శంకరులను వదిలేసింది.

గురుపు కోసం అనేస్తేపూర్వా ఉత్తర భారత యాత్ర చేసే తలంపుతో తల్లి అనుమతి కోరుతూ, "ప్రాతఃకాలం, రాత్రి, సంధ్యాసమయాల్లో ఏసమయంలోన్నా, స్నుహాల్లో ఉన్నపుడూ, స్నుహా లేసుపుడూ సన్ముతిలోన్నానే, సీవద్దు వస్తాను" అని శంకరులు తల్లి అంతిమ మనయంలో వచ్చి, అంతిమ సంస్కారాలు చేస్తారు.

గోవింద భగవత్పాదుల దర్శనం

తల్లి అగోకరం తీసుకుని శంకరులు కాలడి విడిచి, గురుపు కోరుకు అనేపుణిలో నర్సూదా నది పట్టుకు వెళ్ళారు. నర్సూద ఒడ్డున గ్రాడపాదుల శిష్యుడైన గోవింద భగవత్పాదులు ఉండే గుహ దర్శనం లభించింది. వ్యాసమహారి కుమారుడైన శుకుని శిష్యులు గ్రాడపాదులు అయిన నిపసించే వెంటనే శంకరులకు అడవులనుండి నడచి వచ్చిన అంసుల అంతా ఒక్కపారిగా తీరిపోయింది. గ్రాడపాదుల శిష్యులైన గోవింద భగవత్పాదులకు సమస్యారం అని స్తోత్రం చెయ్యగా గోవింద భగవత్పాదులు 'ఎపరు సుష్ఠు?' అని ఆడిగారు. శంకరులు ద్రశ్యోక్షస్తోత్రం చేస్తా ఇలా అన్నారు.

న భూమిర్మతోయు న తేణో సహయుర్భవించెప్పియం వా న తేణాం సమూహః

అప్రోంతి కశ్యాత్ముష్ట్యేక స్థిర్స్తుస్తేకోప్స్తేశ్చ కేవలోహం

నేను నించిని కాదు, భూమిని కాదు, సీటిని కాదు, అగ్నిని కాదు, గాలిని కాదు, ఎటువంటి గుణాలు లేని వాడిని. ఇంద్రియాలు కాని వేరే చిత్రం గాని లేనివాడిని. నేను శిష్యుడను. విభజనలేని జ్ఞాన సారాన్ని.

నిర్వహణ పద్ధతులను ప్రవేశ పెట్టారు. మరామ్మయుము, మహాశాసనములు నేటి అధునిక కంపెనీలు తయారు చేసుకొనే, నిర్వహణ స్వరూపమైన, మెమెర్యాండం ల్యా అసాసియేషన్, ఆర్కట్ అఫ్ అసాసియేషన్ అనే రెండు ప్రథాన పత్రాల వంటివి. ఒకటి సంఘ యొక్క అంతర్గత నిర్వహణాకు సంబంధించినది కాగా రెండవది సంఘకు బయటి ప్రపంచంతో సంబంధాన్ని వివరిస్తుంది. నేటి ఆధునిక పద్ధతులను శంకరులు ఆనాడే మరాల నిర్వహణ కొరకు ప్రవేశపెట్టాల జిగింది.

శంకరులు మర నిర్వహణ కొరకు నియమించబడే సన్మానం నామాంతరము యోగట్టుము అనే దానిని ప్రవేశపెట్టారు. హిందూధర్మం ప్రకారం సన్మానం తీసుకొన్న ప్యాక్టీ పాత్రమే నుండి సన్మాని అని సూచించే కొత్తమైన తీసుకొంటాడు. అటువంటి ప్రత్యేక నామాన్ని యోగట్టుము అంచారు. అటువంటి ప్రది పేద్దును శంకరులు నిర్దేశించారు. అని తీర్థ ఆశ్రమ, మన, కిరి, అరణ్య, పర్వత, సాగ్రహ, సరస్వతి, భారతి, పురి అనేవి. హిందూ నామానుల పేర్ల చివర ఇలాంటివి కనిపోతాయి. ఉదహరణలు- ఆనందతీర్థ, విద్యారథ్య, సత్యవృత్తామాకమి, విద్యాపకాశాసందర్భి, వంద్రశేఖరసరస్వతి, స్వింహ భారతి, తోతాపురి అనే పేద్దు సుప్రసిద్ధాలు. శంకరులు నాలుగు మరాల స్థాపనకు ప్రమాణంగా దిక్కులను, వేదాలను, సంప్రదాయాలను అనుసరించారు.

మరాల వివరాలు

శిష్మాడు	మరం	మహావాక్యం	మేం	సమైక్యాయం
ప్రాణములకాచార్యులు	గోవర్ధన హిందం పూర్ణి	ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మి	బుగ్గేదం	భోగవార
సుశ్చేష్మాచార్యుడు	శృంగేరి కారావీహిందం శృంగేరి	అహం బ్రహ్మిశ్చి	యజ్ఞేదం	భూరివార
పథ్మప్రాచాచార్యుడు	కొంచి హిందం ద్వారక	తత్పుమసి	సామవేదం	కీటవార
తోటకాచార్యుడు	జ్యోతిర్లంబదరీనాథ్	అయమాత్మా బ్రహ్మి	ఆధర్మేదం	అందవార

అమ్మాయాలు: అమ్మాయాలు ఏడు. పూర్వ పళ్ళిము, ఉత్తర, దక్షిణ, ఔర్ధ్వ, స్తుతి, నిధ్యుల ఆమ్మాయములు. పిటిలో మొదటి నాలుగు దృష్టికి గోచరించే కాబట్టి దృష్టి గోచరములు అని, చివరి మూడు దృష్టికి గోచరించని బుధికి మాత్రమే అందేవి కాబట్టి జ్ఞానగోచరములు అని వ్యవహరించారు.

వేదము- మహావాక్యము: వేదాలు నాలుగింటి లోసు ఒక్కుక్కదానినుండి ఒక్కుక్క వాక్యము తీసుకొనబడింది.

- బుగ్గేదం నుండి ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మి
- యజ్ఞేదం నుండి ఆహం బ్రహ్మిశ్చి
- సామవేదం నుండి తత్పుమసి
- అధర్ము వేదం నుండి అయమాత్మా బ్రహ్మి

అనేకాలు తీసుకొనబడినవి. ఈ వాక్యాలు ఒక్కుక్కబట్టి సమస్త వేదసారాన్ని వేర్చేరు దృగ్కోణాలలో వ్యక్తికరించగలిగేది.

సంప్రదాయాలు: సంప్రదాయాలు నాలుగు విధాలైని. అని కీటవార సాంప్రదాయం, భోగవార సాంప్రదాయం, ఆనందవార సాంప్రదాయం, భూరివార సాంప్రదాయం అనేవి. పిటిని ప్రమాణికంగా తీసుకొని శంకరులు నాలుగు మరాలను నిర్దేశించారు.

పూర్తి వ్యాసం కొరకు చూడండి. - పతుర్ధామాలు (మరాలు), పూర్ణి మరం, ద్వారక మరం, శృంగేరి, బదరీనాథ్ మరం

మర నిర్వహణలో శంకరుల వ్యవస్థాప్తుల్యము

మరామ్మయము అని పిలువబడే మర నిర్వహణ వ్యవస్థలో కొన్ని విశేష లక్షణాలను శంకరులు ఏర్పరిచారు. నాటిలో

1. శంకరులు పీరాలకు నారాయణుని, సిద్ధేశ్వరుని [శిపుదు] అది దేవతలుగా నిర్ణయించాడు. దీని ద్వారా హిందూ ధర్మంలోని ఏ ఒక్క వంధు నో అనుసరించలేదు అని స్పష్టం చేసాడు.
2. విధి యోగ పట్టములు ధరించిన సన్మానులకు వేర్చేరు బాధ్యతలను కేటాయించుటద్వారా హిందూ ధర్మాలంబులైన ప్రజల విధి ధార్మిక అవసరాలకు, వారుండి వేర్చేరు ధాగోలిక ప్రాంతాలకు ధర్మాల్యులు అందుబాటులో ఉండి ఏర్పాటు చేసాడు.
3. పర్యాటన, భిక్ష అసలడి వ్యవస్థలు సన్మానులు అన్ని ప్రాంతాలను చుట్టివేందుకు, వైయుక్తికంగా ఆర్థిక లంపటలలో చిక్కుకొనుకుండా సామాన్య ప్రజలపై ఆధార పడుతూ, "తమ ధర్మాన్ని తామే పోషించాలి"-అనే స్వపూను ప్రజలలో కలుగ చేయడానికి యోగ పట్ల వ్యవస్థను రూపాందించాడు.
4. ధర్మాన్ని కాపాడుకోవడంలో తమకూ బాధ్యత ఉండని ప్రజలకు తెలియ చేసేందుకు మరియు ప్రజల మధ్య ఉంటూ వారిలో ధర్మాన్ని వ్యాప్తిచేయడానికి తమ శక్తిని ఉపయోగించాలి అనే భావనను పీరాధిపతులలో కలుగ చేయడానికి యోగ పట్ల వ్యవస్థను రూపాందించాడు.

శంకరుల రచనలు

ఉపనిషత్తులలోని విషయాల ఆధారంగా అద్వైత వేదాంతాన్ని నిరూపించడం శంకరుల రచనలలో ముఖ్య విషయం. ఇందుకు వేదాలనుండి, ఇతర పురాణాలేతో సాంఘారు అంతర్గత శంకరులు ఉదహరించారు. స్వానుభవానికి శంకరులు చాలా ప్రముఖులనివారించాడు. ఆయన రచనలలో తర్వాత వాల్మికి వారాలను ఇందించాడు. శంకరుల రచనలు మరాలు విధాలగా విభజించివచ్చాయాడు.

భాష్యాలు

శృంగేరిలో విద్యాశంకర మందిరం

ఈ వ్యాఖ్యానికి సంబంధించిన రచనలు
హిందూధర్మాస్త్రాలు
ఓ
చెములు (ప్రతులు)
బుగ్గేదం యజ్ఞేదం
సామవేదము · అధర్మాందించము

వేదాంత, పురాణేతి హస్తాలను విపరంచే గ్రంథాలు. అల్లైన్ సిద్ధాంతాన్ని నిరూపించేపి. శంకరులు తన భాష్యాలలో శ్మేత్తాశ్వర, కౌశిత్తి, మహానారాయణ, జాబాల వంటి ఉపనిషత్తులనుండి విష్ణుతంగా ఉధరించారు. శంకరులు క్రింది గ్రంథాల గురించి భాష్యాలు ప్రారు.

- బ్రహ్మస్తులు
- పతరేయోపనిషత్తు (బుగ్గేదము)
- బృహదారణ్యకోపనిషత్తు (శుక్ర యజ్ఞేదము)
- శంశాప్య ఉపనిషత్తు (శంశాప్యపునిషత్తు) (శుక్ర యజ్ఞేదము)
- తైత్తిరీయోపనిషత్తు (యజ్ఞేదము)
- చాందోగ్యోపనిషత్తు (అధర్షణ వేదము)
- మాండుక్యోపనిషత్తు (అధర్షణ వేదము) మరియు గౌడపాఠకారిక
- ముండకోపనిషత్తు (అధర్షణ వేదము)
- ప్రశ్నాపనిషత్తు (అధర్షణ వేదము)
- భగవద్గీత
- విష్ణు సూస్మాగ్మ స్తోత్రము
- గాయత్రీ మంత్రము

ఇష్టుడు లభించే కొన్ని (కౌశిత్తి, సృష్టించారని, శ్మేత్తాశ్వర) ఉపనిషద్భాష్యాలు శంకరులు ప్రాశారా అన్న విషయం గురించి సందేహిలున్నాయి.^[10] బ్రహ్మస్తులకు శంకరులు ప్రాసీందే మనకు లభించే మొదటి భాష్యం. కానీ శంకరులు ప్రతిది, భర్త్వప్రపంచ వంటి భాష్యాలను పేర్కొన్నారు.^[11]

ప్రకరణ గ్రంథాలు

ప్రకరణ గ్రంథాలు అనగా తత్త్వాల వేదాంత విపరణలు. గురువు శిష్యులకు వివరించి చేస్తే విథంగా ఉండేవి.

- వివేక చూడామణి
- ఉపదేశ సహార్పి
- శతక్కోక్తి
- దశక్కోక్తి
- ఏక శ్లోకి
- పంచ శ్లోకి
- ఆత్మశ్లోధ
- అవరోడ్మానుభూతి
- సాధనా పంచకము
- నిర్వాణ శతకము
- మసీఓ పంచకము
- యతి పంచకము
- వాక్య సుధ
- తత్త్వబోధ
- సిద్ధాంత తత్త్వవిందు
- వాక్యవృత్తి
- నిర్మణ మానస పూజ

శంకరులు ప్రాసారని చెప్పబడే వాటిలో "ఉపదేశ సహార్పి" మాత్రం శంకరులు ప్రాశారని అధికుల అభిప్రాయం. మిగిలిన వాటిపై సంశయాలున్నాయి (వేరేవారు ప్రాసినా శంకరుల పేరు మిద ప్రసిద్ధమయ్యాయని)

స్తోత్రాలు

భక్తి లయ, కవితా సారభాలలో భగవంతుని అర్పించే సాధనాలు. శంకరులు తన "గురు స్తోత్రం" ఆరంభంలో చెప్పిన "గురుర్భవో గురుర్భవో, గురుర్దేవో మహేశ్వరః, గురుఃసాఙ్కాత్ పరంబ్రహ్మః, తప్సై శ్రీ గురవే నమః" అనే స్తోత్రం ప్రశ్నా గీతంగా చాలా ప్రసిద్ధమైనది. శంకరులు ప్రాశారని చెప్పబడే కొన్ని స్తోత్రాలు:

■ శివ పంచాక్షరి స్తోత్రం	■ సాధన పంచకం
■ ప్రష్టారత్తయం	■ వివేకచూడామణి
■ పాండురంగాఘ్రం	■ శివాసందలహారి

వేదభాగాలు

- సమాత్ - బ్రహ్మాణము
- అరణ్యకము - ఉపనిషత్తులు
- ఉపనిషత్తులు
- పతలేయ - బృహదారణ్యక
- కంశ - తైత్తిరీయ - చూండోగ్య
- కరత - కైన - ముండక
- మాండుక్య - ప్రశ్న

శ్మేత్తాశ్వర

వేదాంగములు (సూత్రములు)

- శిక్త - చందను
- వ్యాకరణము - నిరుక్తము
- జ్యోతిషము - కల్పము
- స్తుతులు
- ఇతిపోసములు
- మహారతము - రామాయణము

పురాణములు

ధర్మాశ్వరములు

ఆగ్నములు

- శైవ - ప్రశ్నాసనము - పాంచరాత్రము

దర్శనములు

- సాంఖ్య - యోగ

ప్రశ్నివీక్రమములు

- పూర్వాశ్మీమాయి - ఉత్తరాశ్మీమాయి

జాల గ్రంథాలు

- భగవద్గీత - భగవత్
- విష్ణు సూస్మాగ్మ స్తోత్రము - త్రిముతాలు
- లలితా సూస్మాగ్మ స్తోత్రము - శక్మిరూలు
- శివ సూస్మాగ్మ స్తోత్రము
- త్రిమూర్ధులు - తీరుమల తీరుచతు
- పండుగలు - పుణ్యశ్మేత్రాలు
- ... - ...

జంకా మాడంణి

- మూర్ఖసమాందూ మతము కి పద్గంపిందూ మతము

- మనిషావంచక
- సాందర్భంహరి
- మీనాళ్ళి పంచరత్న సోత్రం
- ఆసందలహరి
- గణేశ పంచరత్న సోత్రం
- లక్ష్మి సృసింహ కర్కావలంబ సోత్రం
- భజగోవిందం
- కనకదారా సోత్రం
- సుఖపూర్వ భుజంగ సోత్రం
- గంగా సోత్రము
- శ్రీదక్షిణమూర్తి సోత్రము

వీటిలో కొన్ని క్లేఱలు ఇతరులు ప్రాయగా అవి శంకరుల పేరుతో జగత్పుస్థిరమయ్యాయని కొందరి భావస.

శంకరుల తత్త్వం, సిద్ధాంతం

Main article: ఆదైవతం

శంకరులు బోధించిన తత్త్వం "అదైవతం" - అనగా రెండు కానిది. ఆత్మ బ్రహ్మము (పరమాత్మ) ఒకటి అనేది అదైవతం మూల సూత్రం. ఇందుకు మౌలికవైన సూత్రాలను శంకరులు ప్రష్టాన త్రయం (ఉపనిషత్తులు, భగవద్గిత, బ్రహ్మసూత్రాలు) నుండి గ్రహించారు.

అదైవతం అనే సిద్ధాంతాన్ని మొట్టమొదటిసారి ప్రతిపాదించింది శంకరుడే. అతని "వివేక చూడామణి" అనే ప్రకరణ గ్రంథంలో ఆదైవతం గురించి క్షాప్తంగా ఇలా చెప్పిబడింది -

బ్రహ్మ సత్యం జగత్సూర్య, జీవో బ్రహ్మ సన్ వరః

బ్రహ్మమే సత్యం, జగత్తు మిథ్య. జీవునకు, బ్రహ్మమునకు భేదం లేదు.

కాస్తు, యుష్టి అనుభవం, కర్మలు అనే విషయాలు అదైవత వేదాంతానికి మూలస్తంభాలు.^[12] అదైవతం ప్రకారం జీవున మార్గంలో జన్మం మొదలు మరణం వరకు సాధన ద్వారా "తత్త్వమని" అనే సత్యాన్ని గ్రహించాలి. అనుభవించేవాడి, అనుభవానికి భేదం లేదని సాధన ద్వారా తెలుస్తుంది. ఇలా బ్రహ్మ జ్ఞానాన్ని తెలిసికొన్నప్పారే జీవిత్తులు, మహాత్మలు.

శంకరుల మాయావాదాన్ని తీప్తంగా విమర్శించేవారున్నారు. అయితే బ్రహ్మమొక్కటి సత్యమనే విషయానికి ఫలితంగా సంసారం మిథ్య అనే నిర్ణయానికి రాపలని వస్తుందని అదైవత వాదులు అంచారు.

శంకరుల ప్రభావం

బొధ్య, జైస మతాల ప్రాబల్యం కారణంగా శంకరుల కాలంనాటికి పొందూమతం క్షీణ దశలో ఉంది. అనేక శాఖలు వారిలో వారు తగ్గులాడుకొంటుండేవారు. మీమాంస, సాంఖ్య వారులు దాదాపు దేవుడిని నమ్మురు. చార్యాకులు వేదాలను నిరించారు.

ఆది శంకరులు వివిధ శాఖలకు చెందిన పండితులను వాదంలో కిడించి వారిచే తన సిద్ధాంతాన్ని బ్రహ్మించారు. భగవంతుని నమ్ముహారినందరినీ పణ్ణుత వ్యవస్థలో ఏకీకృతులను చేశారు. వేదాలకు తరిగిన గౌరవాన్ని తిరిగి సాధించి పొందుపులలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచారు. దేవమంతటా తిరిగి వేర వేదాంగాలను ప్రవారం చేశారు.

పేటం 32 నంబర్ తత్త్వాలు జీవించిన శంకరుల ప్రభావం పొందూమతంపై అనస్యమైనది. స్వార్థులు, సంతులు అతను నెలకొలిపిన సంప్రదాయాలను ఆచరిస్తారు.^[13] దశనామి సంప్రదాయం, పణ్ణుత విధావం, పంచాయతన విధానం శంకరులు నెలకొలిపిననే.

సంప్రదయాలలో సరిసమానంగా శంకరులు స్వాముభవానికి ప్రాముఖ్యతనిచ్చారు. వ్యకరణం, మీమాంస పంటి అధ్యయనాలుల వేబాంత విద్యార్థులకు ముఖ్యమైన అధ్యయన రంగాలు.

శంకరుల గురించి ఒక ప్రస్తిధి క్లేఱ

శృంతి స్వుతి పురాణానామాలయం కరుణాలయం

నమామి భగవత్పాద శంకరం లోక శంకరం

శంకరుల తరువాత రామానుజాచార్యుడు, మధ్వాచార్యుడు, ప్రాందూమతం పునరుద్ధరణలో ముఖ్యమైన పాత వహించారు. ఇప్పటికీ ఈ ముగ్గురు ప్రారంభించిన తత్త్వ వేదాంత, పూజాది నియమాలు, సంప్రదాయాలలో పేటినో కొన్నింటిని పొందుపులలో ఆధికులు పాటిస్తున్నారు. పీరు ముస్లిమ్ కృపించున వేదాంతానికి సుఫీరుమైన ఫైనం ఈ నాటికీ లభిస్తున్నది. (చూడండి - తీమతాలు)

అనంతర పరిణామాలు

శంకరుల అనంతరం అతే జీఘులు అదైవత సిద్ధాంతాన్ని తత్త్వంబంధిత మతావారాలను ముందుకు తీసుకొని వెళ్ళారు. అదైవత సిద్ధాంతంలో పాండిత్యాన్ని సంపాదించి విదువాడి ఎందరో పండితపర్ములు ప్రాయాలను పరిశీలించి మీదట నేడు అమలలో ఉన్న అదైవత వ్యవస్థలను నాలుగు రకాలుగా విభజించచు.

- నిర్మణబ్రహ్మ వాదము
- బ్రహ్మవిపర్త వాదము
- అనిర్ణయసియ ఖ్యాతివాదము
- జీవస్యుకి వాదము

అదైవత సిద్ధాంతపు పునాదులపై ప్రతిపాదించ బడిన ఈ నాలుగు సిద్ధాంతాలూ, ఒకదానికొకటి చక్కని పాంతన కలీగి ఉన్నాయనటంలో సందేహం లేదు.మొదలే రెండు సిద్ధాంతాలకూ అధిభోతిక భావాద్ధముంటే, మాడవ దానికి అధిభోతిక మరియు జ్ఞానమీమాంసకు సంబంధించిన భావాద్ధలున్నాయి. నాలుగు సిద్ధాంతానికి గప్ప మాత్రిక భావాద్ధమున్నది.^[14]

ఇవి కూడా చూడండి

- పూర్తి మరం
- ద్వారక మరం

బనవేశ్వరుడు

వికీపెడియా నుండి

ఈ వ్యాసం లేదా వ్యాసభాగాన్ని విస్తరించవలని ఉంది.

వివరాలకు [జాబితా](#) లేదా ఈ వ్యాసపు చర్చ పేజీ చూడండి. విస్తరణ పూర్తయిన తర్వాత, ఈ నోటీసును తొలగించండి.

బనవేశ్వరుడు (1134–1196) హైందవ మతాన్ని సంస్కరించిన ప్రముఖులలో ఒకడు. ఈతడిని **బనవస్తు**, **బనవుడు** అని మరియు **విశ్వారు** అని పిలుస్తారు. సమాజంలో కుల వ్యవస్థను, వర్ణ భేదాలను, లింగ వివక్షతను సమూలంగా వ్యతిరేకించిన అభ్యర్థి వాడి. లింగాయత ధర్మం స్థాపించారు

కర్ణాటకలోని బాగేవాడి ఇతని జిన్నపులం. తండ్రి మాదిరాజు, తల్లి మాదాంబ. చిన్న వయసులోనే కైవ పురాణ గాథలను అవగతం చేసుకున్న బనవనికి కర్కూండపై విశ్వాసం పోయింది. ఉపనయనం చేయ నిశ్చయించిన తల్లిదండ్రులను వరలి కూడలసంగము అనే పుణ్యక్షేత్రం చేరిన బనవుడు అక్కడ వేంచేసియున్న సంగ్రహమైశ్వరుణ్ణి నిష్టతో ధ్యానించాడు. దేవుడు అతని కలలో కనిపెంచి అభయమిచ్చాడని, దేవుడు ఆనతి మేరకు మంగళవాడ (కళ్యాణ పురం) చేరుకుంటాడు. ఇతడు 12వ శతాబ్దిలో కర్ణాటక దేశాన్ని పాలించిన బిజ్జులుని కొలువులో చిన్న ఉద్యోగిగా చేరి, అతని భాండాగారానికి ప్రధాన అధికారియై భండారీ బనవుడుగ ఖ్యాతినోందాడు. సామర్థ్యమునకు నిజాయితీ తోడుకాగా భక్త భండారి బిజ్జులుని ప్రధానామాత్యుడిగా పదవి అందుకున్నాడు.

ఒక పైపు రాజ్యపాలసులో ప్రధాన భూమిక నిర్వహిస్తూ బనవను వచన సాహిత్యం తో ప్రజలందరినీ కులమతాలక్షీతంగా ఏకం చేసారు. బోధనలలోని సమద్భుతి ఎందరినో ఆకర్షించింది. వీరకైవ మతానికి తిరిగి పట్టం కట్టిన బనవని ఖ్యాతి కర్ణాటక ఎల్లలు దాటి ఆంధ్రదేశంలోను వ్యాప్తి చెందినది. ప్రతిరోజు లక్ష తొంభై ఆరువేల మంది జంగములకు మృష్టాన్మయులతో అర్థించి అనంతరం తాను భుజించేవాడట. బనవుడు తన ఉపదేశాలు ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండే రీతిగా వచనాలు త్రాసాడు. వీటిలో సూక్ష్మమైన తత్త్వం సులువుగా బోధవడేది. సాహిత్య పరంగా కూడా బనవేశ్వరుని వచనాలకు చక్కని గౌరవం లభించింది. ఇతడు మొత్తం 64 లక్షల వచనాలు కూర్చునట్లు ప్రతీతి. కానీ, ఈనాడు కొన్ని వేలు మాత్రమే మనకు లభ్యమైనాయి.

బనవేశ్వరుడు స్థాపించిన 'అనుభవ మండపం' ఇప్పటి పార్కమెంటు తరఫోలో పుండేది. అక్కడ అన్ని రకాల కులాలు, జాతులు తమ సమస్యలు వినిపించేవారు. బనవేశవరుడు తన చేతుల మీదుగా ఒక వర్ణాంతర వివాహం జరిపాడు. అది ఆనాటి సంప్రదాయ వాదులకు నచ్చలేదు. తీవ్ర వ్యతిరేకతకు దారి తీసింది. సూతన దంపదుతులు హత్యకు గురోతారు. ఈ సంఘటన బనవని హృదయాన్ని కలచివేస్తుంది. తన అమాత్య పదవిని వదలి బనవేశ్వరుడు కూడలి సంగ్రహమైశ్వరుని సన్నిధికి చేరి, కొంతకాలానికి ఆయనలో లీనమైపోతాడు.

బెంగళూరులో బనవేశ్వరుని విగ్రహం

బాగల్కొట్ట జిల్లాలో కూడల సంగమం వద్ద బనవని సమాధి ఉంది.

బనవేశ్వరుడు బోధించిన సంప్రదాయమే అనంతర కాలంలో "లింగాయత ధర్మం"గా స్థిరపడింది. పాలుగ్రికి సౌమనాధుడు తెలుగులో బనవపురాణం రాశాడు. వైదిక కర్మలంటే చిన్నతనం నుంచి బనవేశ్వరుడికి పడేదికాదు. ఉపనయనం చేయాలని తండ్రి ప్రయత్నిస్తే బనవేశ్వరుడు ఇంటినుంచి పారిపోయాడు. శివుడే సర్వేశ్వరుడు, శివుడిని మించిన వాడులేడన్న విశ్వాసంతో శివతత్వ ప్రచారానికి పూనుకున్నాడు. అలా లింగాయత మతానికి బీజాలు వేశాడు. శివుడంటే ఒక కనిపించని శక్తి అని విగ్రహాధన ను వ్యతిరేకించాడు. ఆయన ఉపదేశాలు:

- మనుషులందరూ ఒక్కటే. కులాలు, ఉపకులాలు లేవు.
- ఆహారం, ఇణ్ణు, బట్టు, జ్ఞానం, వైద్యం ఇవి మానవుని కనీస హక్కులు
- శివుడే సత్యం, నిత్యం. శివుడు కి రూపం లేదు.
- శివుడే పేరిట పురాణాలు అనత్యం.
- విగ్రహాధన ను వ్యతిరేకించారు.
- దేహమే దేవాలయం.
- వాస్తు, జ్యోతిష్యం అనత్యాలు
- స్త్రీ పురుష భేదంలేదు.
- శ్రమను మించిన సాందర్భంలేదు.
- భక్తికన్నా సత్పువర్తనే ముఖ్యం.
- దేవుడికి ప్రజలకు మధ్య పూజారులు అవసరం లేదు.
- వేదాలు, పురాణాల తిరప్పురణ
- యజ్ఞ యాగాలు, పూజలు మూర్ఖనమ్మకాలు
- స్వర్గ నరకాలు అబధం
- దొంగలింపకు, హత్యలు చేయకు

కల్లులనాడకు, కోపగింపకు ఆత్మస్తుతి పరనిందల విడువు అస్తుమయ్య, వేమన, వీరబ్రహ్మం భావాల్లో విష్ణవాత్మక మార్పులు రావడానికి పరోక్షంగా బనవేశ్వరుడే కారణం అంటారు.

కాయమే (శరీరం) కైలాసమని చాటి శ్రమ జీవులకు అత్యంత గౌరవం తీసుకువచ్చారు. బనవేశ్వరుని దివ్య జీవితగాధను పాలుగ్రికి సౌమనాధుడు రచించిన 'బనవ పురాణం' తెలుగు సాహిత్యంలో ప్రసిద్ధమయింది.

బనవన్న సిద్ధాంతాలను తప్పుగా ప్రచారం చేసి కొంతమంది వీరశైవ మతాదిపతులు లింగాయతులను మళ్ళీ గుడిగుండారాల వైపు, మూర్ఖనమ్మకాల వైపు నడిపించారు. MM కలబరి బనవన్న మీద ఎంతో సంశోధన చేసి ఆయన సిద్ధాంతాలను మళ్ళీ ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లారు. ఆయన రచించిన ఐదు సంపుటాల మార్గ అనే కావ్యం సంచలనం సృష్టించింది. హిందూ సంప్రదాయ వాడుల నుంచి విమర్శలు ఎదొర్కొంది. ఆ తర్వాత లింగాయత ధర్మాన్ని ప్రత్యేక మతంగా గుర్తించాలని పోరాటం పెరిగింది.

బనవన్న Karl Marx కన్నా ముందే సమానత్వం .సోఫ్టీజిం కోసం పోరాటం చేసారు. రాజ్యాంగం రాసే సమయంలో అప్పటి కర్మాటక ముఖ్యమంత్రి నిజలీంగప్ప బనవన్న గురించి అంబేద్కర్ కి చెప్పినప్పుడు.. అంబేద్కర్ ఆశ్వర్య పోయారట ఇంత గొప్ప ఆలోచనలు పున్న వ్యక్తి కర్మాటక కే ఎందుకు పరిమితం అయిపోయారా అని. ఆయన పచనాలను ప్రపంచానికి పరిచయిం చేయకుండా కన్సుడిగులు ఈ దేశానికి అన్యాయం చేసారని బాధ పడ్డారట.

సోమనాథుడు, బసవనకు-ఎనిమిదవయేటనే తండ్రి ఉపసయనము చేయుటకు ప్రయత్నించినియు, బసవన తండ్రితో తాను కర్ణుబంధనములను తెంచుటకై జన్మించితినియు, అందుచే ఉపసయనము చేయుటకంగేకరించనని వాదించి వెళ్లిపోయెనని ప్రాసినాడు. అటుపై బసవన కశ్యాణి నేలిన కలచురి రాజగు బిజ్జులుని యొద్ద మంత్రము వహించెను. అదే విషయాన్ని బసవన తన వచనములలో తాను బిజ్జులుని కొలువులో ఉన్నట్లు తెలుపుకున్నాడు. కాని అతని మంత్రిత్వ కాలమింతవరకు చక్కగా నిర్ణయించబడలేదు. క్రీ.శ.1157లో తన పదునేడవ యేట ఉద్యోగములో చేరినని తెలుయుచుస్వది. బిజ్జులుడు బసవనను సకల నియోగాధ్యక్షిగా చేసినట్లు సోమనాథుడు చెప్పినాడు. రాజకీయముగా ఈ ఉద్యోగము బసవనకు వీరశైవ మత వ్యాప్తి చాలా తోడ్పడినది.

కొందరు బసవన క్రీ.శ.1168లో హాళ్ళు గాచించబడినని కొందరు చరిత్రకారులు ప్రాసియున్నారు. కాని అతడు క్రీ.శ.1196 వరకు జీవించినని పలు శాసనములు ఆధారములుగా కలపు. క్రీ.శ.1168లో బిజ్జులుడు వేయించిన శికారిపురి శాసనమున ఆతడు తన కుమారుడైన రాయ మురారి సోనిదేపుని గడ్డనెక్కిపుచి తాను రాజపదవిని త్యజించి తాను రచించిన రాజ్యతంత్రము నందు కలదు.

పలువురు ఆంధ్ర కపులు బసవనను ప్రసించినారు. పోతన వీరభద్ర విజయమున బసవుని స్తుతించుటయేగాక ఆతని వచనములను కూడా అనుసరించినట్లు తెలియుచుస్వది. కలీయుగంబున కల్యాణ కటక నగరి నాదు భక్తుండు బసవరనాథుడొకండు. అని శ్రీనాథుడు బసవుని ప్రశంసించినాడు.

మూలాలు

- బసవేశ్వరుడు, దక్షిణాది భక్తపారిజ్ఞాతాలు, యస్.వి.యస్.గ్రాఫ్స్, హైదరాబాదు, 2003.

బయటి లింకులు

- [లింగాయత ధర్మము \(http://www.lingayatreligion.com\)](http://www.lingayatreligion.com)
- [లింగాయత \(http://www.lingayathism.net\)](http://www.lingayathism.net)
- [గురు బసవ: బసవ జీవన వృత్తాంతము \(http://www.vishwagurubasavanna.com\)](http://www.vishwagurubasavanna.com)
- [బసవ: ఒక గొప్ప సంఘ సంస్కరట \(http://www.shivayoga.net/literature/sharanas/basava.html\)](http://www.shivayoga.net/literature/sharanas/basava.html)
- [శ్రీ దనమ్మ దేవి \(http://www.sridanammadevi.com\)](http://www.sridanammadevi.com)
- [బసవ యొక్క రచనలు వీరశైవ వెబ్ సైటులో \(http://www.shivayoga.net/veerashaiva/literature/prophets/basava-work.html\)](http://www.shivayoga.net/veerashaiva/literature/prophets/basava-work.html)

"<https://te.wikipedia.org/w/index.php?title=బసవేశ్వరుడు&oldid=2772590>" నుండి వెలికితీశారు

ఈ పేజీలో లిపి మార్పు 15 సప్టెంబర్ 2019న 14:24కు జరిగింది.

పార్యం క్రియేటివ్ కామన్స్ అటిబ్యూప్స్‌పీర్-అల్ట్రో లైసెన్స్ క్రింద లభ్యం; అదనపు పరితులు వర్తించవచ్చు. మరిన్ని వివరాలకు వాడుక నియమాలను చూడండి.

గురునానక్

వికీపెడియా నుండి

ఈ వ్యాసం **మౌలిక పరిశోధన కలిగిపుండవచ్చు**, దయచేసి దినిలో చెప్పబడిన వివరాలను దృష్టికరించటం మరియు విషయవరుసలోనే మూలాల వివరణ చేర్చడం ద్వారా అభివృద్ధి చేయండి (<https://te.wikipedia.org/w/index.php?title=%E0%B0%97%E0%B1%81%E0%B0%E0%B1%81%E0%B0%A8%E0%B0%BE%E0%B0%A8%E0%B0%95%E0%B1%8D&action=edit>). మౌలిక పరిశోధనమాత్రమే గల వాక్యాలు లేక భాగాలు తొలగించబడవచ్చు.

గురు నానక్ దేవ్ (Guru Nanak) 1469లో పాకిస్తాన్ లోని సన్మానా సాహిబ్ లో జన్మించాడు. ఇతను పది మంది సిక్కు గురువులలో మొదటి వాడు. ఇతను హిందూ మరియు ఇస్లామియా మత గ్రంథాలు చదివాడు కానీ ఇతను ఈ రెండు మతాలకి భిన్నమైన సిక్కు మతమును స్థాపించాడు. సిక్కు మతం ఏకేశ్వరోపాసక మతము. వీరు ఏక ఓంకార్ (ఏక్కు దేవుడు) ని నమ్మితారు. సిక్కు మతస్థాపకుడు. ఏకేశ్వరోపాసనను ప్రబోధించి కులవ్యవస్థను వ్యతిరేకించిన గురువు. నానక్ తరువాత గురువరంపర కొనసాగింది. ఐదవ గురువు అర్జున్, తనకు ముందు గురువులకు దైవం అనుగ్రహించిన సూక్తులను, బోధలను సంకలనం చేసి “గురు గ్రంథ సాహిబ్” పవిత్రగ్రంథానికి రూపకల్పన చేశారు.

గురు నానక్	
జననం	1468
	ఉహ్రోండి గ్రామం, వంజాబు, (ప్రస్తుతం పాకిస్తాన్ లో ఉంది)
వృత్తి	ఆధ్యాత్మిక గురువు
జీవిత భాగస్వామి	సులక్ష్మి
తల్లిదండ్రులు	కాశుడు (కలూచండ్ ఖత్రి) (తండ్రి)
	తృప్తా దేవి (తల్లి)

సిక్కు మత స్థాపకుడు గురు నానక్ దేవ్ (1469–1539) తల్లాండీ గ్రామంలో (ప్రస్తుతం లాహోర్ సమిపంలోని నాన్గానా సాహిబ్) ఒక హిందూ కుటుంబంలో జన్మించారు.^[1] అయిన తండ్రి మెహతా కలు ప్రభుత్వంలో భూ రమెన్య వ్యవహారాల గుమాస్తాగా పనిచేసి హిందూ పట్టారీ. నానక్ తల్లి మాతా త్రిపుర, ఆయనకి బీబి నాసీగ్రు అనే అక్కు ఉన్నారు.

గురు నానక్ దేవ్ జీ చిన్నతనం నుంచి ప్రశ్నించే, ఆలోచించే తత్త్వంతో ఉండేవారు. చిరువయసులోనే మతపరంగా ఉపనయనం చేసి జంధ్యం వేయబోగా తిరస్కరించి, అంతకన్నా భగవంతుని నిజ నామాన్ని హృదయంలో ధరిస్తానసీ, నూలుపోగులా అది తెరిపోవడం, మట్టిలో కలిపిపోవడం, తగలబడడం, పోవడం లేక అఖండంగా రక్షణాను ఇస్తుందనీ వాదించారు. అత్యంత పిన్న వయసు నుంచి బీబి నాసీగ్రు తన తమ్ముడిలో భగవంతుని జ్యోతి చూడగలిగేవారు, కానీ ఈ రహస్యాన్ని ఎవరికి చెప్పలేదు. ఆమె గురు నానక్ దేవ్ జీ తొలి శిష్యురాలిగా పేరొందారు.

చిన్నతనంలోనే నానక్ హిందూ మతంలోని తాత్త్వికతపై ఆకర్షితుడై, జీవితంలోని రహస్యాలను అన్వేషించేందుకు ఇట్లు వదలి వెళ్లిపోయారు. ఇదే సమయంలో నానక్ భారతదేశంలోని ముఖ్యమైన తాత్త్వికులు, బోధకులు కబీర్, రవిదాన్ (1440-1518)లను కలుసుకున్నారు. నానక్ బతాలాకు చెందిన వ్యాపారి మూల్ చంద్ చేసా కుమార్తె సులేష్మిని వివహం చేసుకున్నారు, ఆయనకు శ్రీచంద్, లక్ష్మీదాన్ అనే కుమారులు జన్మించారు.

ఆయన అక్కు నాసీగ్రు భర్త, బావగారైన జైరాం నానక్ కు సుల్హాన్ పూర్ లో ప్రభుత్వ ధాన్యగారంలో మేనేజరుగా ఉద్యోగమిప్పించారు. 28 సంవత్సరాల వయసులో ఒక ఉదయం గురు నానక్ దేవ్ సామాన్యంగా నదికి స్నానం చేసి, ధ్యానం చేసుకుందుకు వెళ్లారు. ఆ తర్వాత ఆయన మూడురోజుల పాటు ఎవరికి కనిపించకుండా పోయారు. తిరిగి వచ్చాకా ఆయన "దేవుని పవిత్రత్వము నింపుకున్నాను" అన్నారు. ఆయన తిరిగివచ్చాకా తొలి మాటల్లో ఒకటి: హిందూపూర్ లేదు, ముస్లిమూ లేదు. ఈ మత సామరస్య

బోధలతో ఆయన బోధలు వ్యాపింపజేయడం ప్రారంభించారు.^[2] వేలాది కిలోమీటర్లను చుటుతూ భగవంతుని సందేశాన్ని ప్రభోధిస్తూ నాలుగు సుస్ఫుఫ్మెను ప్రధాన దిశల్లో నాలుగు ప్రత్యేకమైన ప్రయాణాలు సాగించారు, పిటినే ఉదాసీలు అని పిలుస్తారు.^[1]

గురు నానక్ తన జీవిత చివరి సంవత్సరాల్లో ఉచిత ప్రసాదం లభించే కర్తార్ పూర్ లో జీవించారు. తన ఆహారాన్ని మత భేదం, కుల భేదం, ధన భేదం లేకుండా పంచుకునేవారు గురు నానక్. గురు నానక్ పాలాల్లో పనిచేసి జీవిక సాగించేవారు. కొత్త సిక్కు గురువుగా భాయ్ లెష్ణాను ప్రకటించాకా 22 సెప్టెంబరు 1539లో 70వ ఏట మరణించారు.

ఇని కూడా చూడండి

- నానకు చరిత్ర

గురునానక్ ఉపదేశాలు

సత్యం, అహింసలతో కూడిన మార్గంలో నడవాలని గురునానక్ చాటిచెప్పారు, ఈయన బోదించిన కొన్ని ముఖ్య ఉపదేశాలు

- ఓంకారంలా ఈశ్వరుడు ఒక్కడే. భగవంతుడు సర్వత్తా ఉన్నాడు.
- మనందరికీ ఆయనే తండ్రి. అందుకే అందరితో ప్రేమ పూర్వకంగా మెలగాలి.
- మనలోని లోభ గుణాన్ని తరిమికొట్టి, కష్టించి పనిచేయాలి. న్యాయపరమైన విధానంలోనే ధనాన్ని ఆర్జించాలి.
- ఎప్పుడైనా, ఎవరి హకుగైనా హరించడం తగదు. సీతిగా, నిజాయతీతో సంపాదన సాగిస్తూ, అర్థులను ఆదుకుంటుండాలి.
- డబ్బు అనేది జేఖు వరకు మాత్రమే ఉండాలి. అది మన హృదయాన్ని తాకుండా మాసుకోవాలి. అలా జరిగితే సమస్యలు చుట్టూముడతాయి.
- మహిళలను గౌరవించాలి. స్త్రీ, పురుషులిద్దరూ సమానులే.
- మానసిక వ్యాకులతను విడిచిపెట్టి, నిరంతరం కర్మను చేస్తుండాలి. నిత్యం ప్రసన్నంగా ఉండాలి.
- బాహ్య ప్రపంచంలో గెలిచేముందు మనలోని దుర్గుణాలను తోలగించుకోవడం ఎంతో ముఖ్యం.
- అహంకారమే మనుషులకు అతిపెద్ద శత్రువు. అందుకే ఎప్పుడూ అహంకారానికి లోనుకాకూడదు. వినయం, సేవాభావాలతో జీవితాన్ని గడపాలి.
- ప్రేమ, పకుమత్యం, సమానత్వం, సౌదర్భావం, ఆధ్యాత్మిక చింతన మొదలైన సందేశాలను తోటివారికి అందించాలి

A rare Tanjore style painting from the late 19th century depicting the ten Sikh Gurus. Nanak is in the centre

మూలాలు

1. Singh, Khushwant (2006). *The Illustrated History of the Sikhs*. India: Oxford University Press. pp. 12–13. ISBN 0-19-567747-1. పురాతన్ జనమ్ సాంఘి (నానక్ జన్మ కథలు) ప్రకారం కూడా.
2. Shackleton, Christopher; Mandair, Arvind-Pal Singh (2005). *Teachings of the Sikh Gurus: Selections from the Sikh Scriptures*. United Kingdom: Routledge. xiii–xiv. ISBN 0-415-26604-1.

వర్ధమాన మహాపీరుడు

వికీపెడియా నుండి

వర్ధమానగా కూడా పిలువబడే మహాపీర, జ్ఞానమతంను పూర్వుద్దరించిన ఇర్వై-నాలుగో తీర్థంకర (శ్ర్వామేకర్). వర్ధమానికి ఈకంలోని మునువటి తీర్థంకరుల అధ్యాత్మిక, శాశ్వత మరియు సైతిక బోధనలను అయిన వివరించారు. జ్ఞాన సంపూర్ణాయింటి, మహాపీరుడు క్రీ.పూ. 6 వ శతాబ్దిం BC లో భారతదేశంలోని బోహర్ లోని రాజ క్షత్రియ కుటుంబంలో జ్ఞానించినట్లు నమ్ముతారు. అతను 30 సంవత్సరాల వయస్సులో ఉన్న ప్రపంచంలోని అన్ని వస్తువులను విడిచిపెట్టాడు మరియు అధ్యాత్మిక మేల్కొల్పువు వెల్లి ఇంటికి వెల్లి, ఒక స్వామీగా అవుతాడు. మహాపీర 12 సంవత్సరాలపాటు తీర్థమైన ధ్యానం మరియు తీర్థ తపస్సులను సాధించాడు, తరువాత అతను కొలా జ్ఞాన (పంచాంగపతంగు) సాధించినట్లు నమ్ముతారు. అతను 30 సంవత్సరాల బోధించాడు మరియు 6 వ శతాబ్దిం BC లో మోక్షాన్ని సాధించినట్లు జ్ఞానులు విశ్వాస్తారు, అయితే సంవత్సరం వేరుగా ఉంటుంది. కౌర్మిణీ పాటికే పంచి పండితులు అతని జీవితచరిత్రను అస్పష్టంగా భావిస్తారు; కొంతమంది అతను బుద్ధితో సమకాలీనమైన క్రీ.పూ. 5 వ శతాబ్దిలో నిచినట్లు సాచిస్తున్నారు. మహాపీరుడు 72 సంవత్సరాల వయస్సులో మోక్షం పొందాడు, మరియు అతని శరీరం దూసం చేయబడింది.

అధ్యాత్మిక విముక్తికి అప్పింసా (అప్పింసా), సత్య (నిజం), అస్తియ (దంగిలింపటం), బ్రహ్మార్థ (పవిత్రత) మరియు అపరిగ్రహ (అనుబంధం లేసి) ప్రమాణాలు పాఠించేటప్పుడు మహాపీరుడు కేపలా జ్ఞానసు సాధించిన తరువాత బోధించాడు. అనంతవాడ సూత్రాలను బోధించాడు (అనేక-ద్వివద రియాలిటీ); సింహాడ మరియు సయావదా. మహాపీర యొక్క బోధనలు జ్ఞాన అగామాన్ పలె ఇంద్రుడు గౌతమ (అతని ప్రధాన జ్ఞాను) సంకలనం చేశారు. జ్ఞాన స్వాస్యానులచే వాచ్యంగా త్రాయులడిన గ్రంథాలు, 1 వ శతాబ్దిం నాటికి (అని మొదట త్రాసినపుడు) ఎక్కువగా కోల్పోయాయని నమ్ముతారు. మహాపీర బోధించిన అగామల యొక్క మిగిలిపోయిన సంకురణాలు జ్ఞానమతం యొక్క పునాది గ్రంథాలు.

మహాపీరుడు

విషయ సూచిక

జననం

జీవిత విశేషాలు

బోధనలు

పాదపీఠికలు

ఇప్పి చూడండి

బయటి లింకులు

జననం

ఇతడు వైశాఖి సగరం సమీపంలో జ్ఞానించాడు

జీవిత విశేషాలు

మహాపీరుని అనలుసేరు వర్ధమానుడు. జ్ఞానోదయమైన తరువాత ' మహాపీరుడు ' అని పేరు పొందాడు. ఈయన భార్య పేరు యకోద. విరికి ' శ్రీయదర్శి ' అను పుత్రుల ఉంది. ఈమె వర్ధమానుని మేనట్లుడు జూమాలిని విపాహవాడింది. వర్ధమానుడు తన 30వ ఏట గృహాంగ్రాంత్యాన్విత తృజించి, కరినమైన తపస్సు చేశాడు. ఆరు సంవత్సరాలు మక్కలిగోశాలని శిఘ్రమిగా ఉన్నాడు. ఆ తరువాత రిజపాలిక సదీ తీరంలోని జ్యాంబక గ్రామం దగ్గర కరోర తపస్సు చేశాడు. తన 43వ ఏట సాలవృక్షం కింద తపస్సిని పొందాడు. తదనంతరం... వర్ధమానుడు అంగ, మధిల, కోల, మగధదేశాలలో తన తత్త్వాన్విత పూర్వాం చేశాడు. ఉత్తర్వుదేవ్ లోని పాగ్పురిలో నిర్మాణం పొందాడు.

బోధనలు

వీరి ప్రకారం సమ్యక్ దర్శనం, సమ్యక్ జ్ఞానం, సమ్యక్ జీవనం అనేవి మోక్షమూర్ధాలు. వీటినే తీర్మానులు అంటారు. పాశ్చాంధుడు ప్రతిపాదించిన అప్పింసా, సత్యం, అపరిగ్రహం, అస్తియం అనే నాలుగింటికి బ్రహ్మాచర్యం అనేదానిని వర్ధమానుడు కలిపాడు. ఈ ఐదింటిని పంచవ్రతాలు అంటారు. వీటిని పాటిన్ను తీర్మానులతో జీవించిన వారికి కైల్యం లభిస్తుందని జ్ఞానం బోధిస్తుంది. బ్రాహ్మణాల అభికృతులను తిరుప్పిరించాడు. విరితమైన జీవనం గడుపుతూ, తపస్సు చేస్తి ఎవర్త్తా కైల్యం పొందపచ్చని బోధించాడు.

ప్రపంచ చరిత్రలోనే అంతమునుపు కనీపిని ఎరుగని రీతిలో అప్పింసాయుత పథతిలో స్వేచ్ఛను పొందిన భారతదేశ స్వాతంత్యోద్యమాన్ని నడిపించిన మహాత్మాగాంధీ గారి అప్పింసా, శాంతి మార్గాలకు సూచిత్ర వర్ధమాన మహాపీరుడు.

పాదపీఠికలు

ఇప్పి చూడండి

■ జ్ఞాన మతము

బయటి లింకులు

■ <http://www.cs.colostate.edu/~malaiya/mahavira.html> (<http://www.cs.colostate.edu/~malaiya/mahavira.html>)

Ravidas

Ravidas was an Indian mystic poet-saint of the Bhakti movement during the 15th to 16th century CE.^{[3][4]} Venerated as a *guru* (teacher) in the region of Punjab, Uttar Pradesh, Rajasthan, Maharashtra and Madhya Pradesh, the devotional songs of Ravidas have had a lasting impact upon the bhakti movement. He was a poet-saint, social reformer and a spiritual figure.

The life details of Ravidas are uncertain and contested. Scholars believe he was born at 1371 CE,^[1] in a family that worked with dead animals' skins to produce leather products.^{[3][4]} If tradition and medieval era texts are to be believed then Ravidas was one of the disciples of the bhakti saint-poet Ramananda and a contemporary of the bhakti saint-poet Kabir.^{[5][6]}

Ravidas' devotional songs were included in the Sikh scriptures, Guru Granth Sahib.^{[4][7]} The *Panch Vani* text of the Dadupanthi tradition within Hinduism also includes numerous poems of Ravidas.^[3] Ravidas taught removal of social divisions of caste and gender, and promoted unity in the pursuit of personal spiritual freedoms.

Contents

Life

Literary works

Ravidas literature on symbolism

Philosophy

Monistic Brahman or Anthropomorphic God

One man: two divergent claims on his views and philosophy

Legacy

Ravidassia religion

Places of worship

Politics

Guru Ravidas and Bhagtni Meera Bai

See also

References

External links

Ravidas	
	ਪੰਨ ਪੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ
Born	c. 1450 ^{[1][2]} Varanasi, Delhi Sultanate
Died	c. 1520 ^{[1][2]} Varanasi, Delhi Sultanate
Notable work	Founding Ravidassia faith
Honors	Venerated as a <i>Guru</i> and having hymns included in the <i>Guru Granth Sahib</i>
Ecclesiastical career	
Religion	Hinduism, Ravidassia

Life

The details of Ravidas's life are not well known. Scholars state he was born in 1450 CE and died in 1520 CE.^{[1][8]}

Ravidas was born in the village of Seer Goverdhanpur, near Varanasi in what is now Uttar Pradesh, India. His birthplace is now known as Shri Guru Ravidas Janam Asthan. Mata Ghurbinia was his mother, and his father was Raghuram.^[9] His parents belonged to a leather-working Chamar community making them an untouchable caste.^{[3][4]} While his original occupation was leather work, he began to spend most of his time in spiritual pursuits at bank of river Ganga .^[9] Thereafter he spent most of his life in the company of Sufi saints, sadhus and ascetics.^[9]

The text *Anantadas Parcai*, one of the earliest surviving biographies of various Bhakti movement poets, introduces the birth of Ravidas as follows,^[10]

In Banaras, that best of cities, no evil ever visits men.
No one who dies ever goes to hell, Shankar himself comes with the Name of Ram.
Where Sruti and Smriti have authority, **there Ravidas was reborn**,
in the home of a low-caste Shakta, his father and mother were both Chamars.

In his previous birth, he was a Brahmin,
he listened all the time to religious recitation, but did not give up meat.
For this sin, he was born into a low-caste family,
but he remembered his previous birth.

— Anantadas Parcai, 1600 CE, Translated by Winnand Callewaert^[10]

Medieval era texts, such as the *Bhaktamal* suggest that Ravidas was not the disciple of the Brahmin bhakti -poet Ramananda.^{[5][6]} He is traditionally considered as Kabir's younger contemporary.^[3]

His ideas and fame grew over his lifetime, and texts suggest Brahmins (members of priestly upper caste) used to bow before him.^[4] He travelled extensively, visiting Hindu pilgrimage sites in Andhra Pradesh, Maharashtra, Gujarat, Rajasthan and those in the Himalayas. He abandoned *saguna* (with attributes, image) forms of supreme beings, and focussed on the *nirguna* (without attributes, abstract) form of supreme beings.^[9] As his poetic hymns in regional languages inspired others, people from various background sought his teachings and guidance.^[9]

Most scholars believe that Ravidas met Guru Nanak Dev Ji, the founder of Sikhism.^[4] He is revered in the Sikh scripture, and 41 of Ravidas' poems are included in the Adi Granth. These poems are one of the oldest attested source of his ideas and literary works.^{[3][4]} Another substantial source of legends and stories about the life of Ravidas is the hagiography in the Sikh tradition, named *Premambodha*.^[11] This text, composed over 150 years after Ravidas' death, in 1693, includes him as one of the seventeen saints of Indian religious tradition.^[11] The 17th-century Nabhadas's Bhaktamal, and the *Parcais* of Anantadas, both contain chapters on Ravidas.^[12] Other than these, the scriptures and texts of Sikh tradition and the Hindu Dadupanthi traditions, most other written sources about the life of Ravidas, including by the Ravidasi (followers of Ravidas), were composed in the early 20th century, or about 400 years after his death.^[11]

[13] This text, called the *Parcaīs* (or *Parchais*), included Ravidas among the sants whose biography and poems were included. Over time new manuscripts of *Parcais of Anantadas* were reproduced, some in different local languages of India.^[13] Winnand Callewaert notes that some 30 manuscripts of Anantadas's hagiography on Ravidas have been found in different parts of India.^[14] Of these four manuscripts are complete, collated and have been dated to 1662, 1665, 1676 and 1687. The first three are close with some morphological variants without affecting the meaning, but the 1687 version systematically inserts verses into the text, at various locations, with caste-related statements, new claims of Brahmins persecuting Ravidas, notes on the untouchability of Ravidas, claims of Kabir giving Ravidas ideas, ridicules of nirguni and saguni ideas, and such text corruption.^[15]

Examples of inserted verses in the 1687 version of Anantadas's hagiography on Ravidas, that are not found in the older versions of Ravidas' biography:

Then the king called Raidas, who went to see him along with his companions,
The king said: "Listen Raidas; the Brahmins are disturbed and make a lot of noise.
(inserted before Chapter 5, verse 1)

We organize donations and worship, but Raidas replied: "Listen to me Brahmins,
You deceive the king and the people, you leave the right path and take them on the wrong
path. (inserted into Chapter 5, verse 6)

In a low caste you were born, you have no right to perform rituals. (inserted into Chapter
5, verse 12)

Since the earliest times Brahmins have been respected, and even more so in this Kaliyug,
Nobody will touch an untouchable, how can he become like a Dahma Brahmin. (inserted
into Chapter 5, verse 15)

This *nirgun* devotion concentrating only on the Name, could not at all appeal to the
queen. (inserted into Chapter 6, verse 12)

— Winnand Callewaert, The Hagiographies of Anantadas: The Bhakti Poets of North
India^[16]

Callewaert considers the 1676 version as the standard version, his critical edition of Ravidas's hagiography excludes all these insertions, and he remarks that the cleaner critical version of Anantadas's *parcais* suggests that there is more in common in the ideas of bhakti movement's Ravidas, Kabir and Sen than previously thought.^[14]

Khare similarly has questioned the textual sources on Ravidas, and mentions there are few "readily available and reliable textual sources on the Hindu and Untouchable treatment of Ravidas."^[17]

Literary works

The *Adi Granth* of Sikhs, and *Panchvani* of the Hindu warrior-ascetic group *Dadupanthis* are the two oldest attested sources of the literary works of Ravidas.^[3] In the *Adi Granth*, forty of Ravidas's poems are included, and he is one of thirty six contributors to this foremost canonical scripture of Sikhism.^{[18][19]} This compilation of poetry in Adi Granth responds to, among other things, issues of dealing with conflict

and tyranny, war and resolution, and willingness to dedicate one's life to the right cause.^[18] Ravidas's poetry covers topics such as the definition of a just state where there are no second or third class unequal citizens, the need for dispassion, and who is a real Yogi.^{[19][20]}

Jeffrey Ebbesen notes that, just like other bhakti saint-poets of India and some cases of Western literature authorship, many poems composed by later era Indian poets have been attributed to Ravidas, as an act of reverence, even though Ravidas has had nothing to do with these poems or ideas expressed therein.^[21]

Ravidas literature on symbolism

Peter Friedlander states that Ravidas' hagiographies, though authored long after he died, depict a struggle within the Indian society, where Ravidas' life gives the means to express a variety of social and spiritual themes.^[11] At one level, it depicts a struggle between the then prevalent heterodox communities and the orthodox Brahminical tradition. At another level, the legends are an inter-communal, inter-religious struggle with an underlying search and desire for social unity. At yet another level, states Friedlander, the stories describe the spiritual struggle of an individual unto self.^[11]

There is no historical evidence to verify the historicity in these hagiographies, which range from Ravidas's struggle with Hindu Brahmins,^[22] to his struggle with Muslim Sultan Sikander Lodi.^[23] Friedlander states that the stories reflect the social dynamics that influenced the composers of the hagiographies during the 17th- to 20th-century. These are legends where Ravidas is victorious because God intervened with miracles such as making a stone float in water, or making river Ganges to reverse course and flow upstream.^[11]

David Lorenzen similarly states that poetry attributed to Ravidas, and championed by *Ravidasi* (his followers) from the 17th- through the 20th-century, have a strong anti-Brahminical and anti-communal theme.^[24] The legends, suggests Lorenzen, cannot be separated from the power and political situation of this era, and they reflect a strong element of social and religious dissent by groups marginalised during a period when Indian society was under the Islamic rule and later the colonial rule.^{[24][25]}

Philosophy

The songs of Ravidas discuss Nirguna-Saguna themes, as well as ideas that are at the foundation of Nath Yoga philosophy of Hinduism.^[26] He frequently mentions the term *Sahaj*, a mystical state where there is a union of the truths of the many and the one.^[26]

Raidas says, what shall I sing?
Singing, singing I am defeated.
How long shall I consider and proclaim:
absorb the self into the Self?

This experience is such,
that it defies all description.
I have met the Lord,
Who can cause me harm?

Hari in everything, everything in Hari –

For him who knows Hari and the sense of self,
no other testimony is needed:
the knower is absorbed.

— Ravidas, Translated by Winand Callewaert and Peter Friedlander^[26]

David Lorenzen states Ravidas's poetry is imbued with themes of boundless loving devotion to God, wherein this divine is envisioned as *Nirguna*.^[27] In the Sikh tradition, the themes of Nanak's poetry are very broadly similar to the *Nirgun bhakti* ideas of Ravidas and other leading north Indian saint-poets.^{[25][28]} Most postmodern scholars, states Karen Pechilis, consider Ravidas's ideas to belong to the *Nirguna* philosophy within the bhakti movement.^[29]

Monistic Brahman or Anthropomorphic God

Multiple manuscripts found in Rajasthan and Uttar Pradesh, dated to be from the 18th and 19th centuries, contain a theosophical debate between Kabir and Ravidas on the nature of the Absolute, more specifically whether the Brahman (Ultimate Reality, Eternal Truth) is monistic Oneness or a separate anthropomorphic incarnate.^[30] Kabir argues for the former. Ravidas, in contrast, argues from the latter premise to the effect that both are one.^[30] In these manuscripts, Kabir initially prevails, Ravidas accepts that Brahman is monistic, but till the end Kabir didn't accept worshipping a divine avatar (*sagun* conception).^[30]

One man: two divergent claims on his views and philosophy

Ravindra Khare^[31] states that there are two divergent versions that emerge from the study of texts relating to Ravidas's philosophy. The 17th century Bhaktamal text by Nabhadas provides one version, while the 20th-century texts by Dalits (the modern term for those previously called "untouchables") provide another.^[17]

According to *Bhaktamal* text, Ravidas was of pure speech, capable of resolving spiritual doubts of those who held discussions with him, was unafraid to state his humble origins and real caste.^[32] Further, the *Bhaktamal* text states that Ravidas's teachings agreed with Vedic and ancient scriptures, he subscribed to nondualism, discussed spiritual ideas and philosophy with everyone including Brahmins without gender or caste discrimination, and his abilities reflected an individual who had reached the inner content state of the highest ascetic.^[32]

The 20th-century version, prevalent in the texts of Dalit community, concurs with the parts about pure speech and resolving spiritual doubts.^[33] However, they differ in the rest. The texts and the prevalent beliefs of the Dalit community hold that Ravidas rejected the Hindu Vedas, he was opposed by the Brahmins and resisted by the caste Hindus as well as Hindu ascetics throughout his life, and that some members of the Dalit community have believed Ravidas was an idol worshipper (saguni bhakti saint) while other 20th century texts assert that Ravidas rejected idolatry.^[33]

Legacy

Ravidassia religion

The difference between the Ravidassia religion and Sikhism, as described by a post made by Shri Guru Ravidass Temple in Ontario is as follows:

We, as Ravidassis have different traditions. We are not Sikhs. Even though, we give utmost respect to 10 gurus and Guru Granth Sahib, Guru Ravidass Ji is our supreme. There is no command for us to follow the declaration that there is no Guru after Guru Granth Sahib. We respect Guru Granth Sahib because it has our guru Ji's teachings and teachings of other religious figures who have spoken against caste system, spread the message of NAAM and equality. As per our traditions, we give utmost respect to contemporary gurus also who are carrying forward the message of Guru Ravidass Ji.^[34]

A procession in Bedford, the United Kingdom by Ravidasis to mark the birthday of Ravidas.

Ravidassia religion is a spin-off religion from Sikhism, formed in the 21st century, by the followers of Ravidass's teachings. It was formed following the murder of their cleric Ramanand Dass in Vienna in 2009, where the movement declared itself to be a religion fully separated from Sikhism.^[35] The Ravidassia religion compiled a new holy book, Amritbani Guru Ravidass Ji. Based entirely on the writings and teaching of Ravidas, it contains 240 hymns.^[35]

Kathryn Lum summarises the dynamics behind the separation of Ravidassia religion and Sikhism, and its focus on Ravidas, as follows:

Ravidasia believe that the best way forward for Chamars is to claim and assert their own identity. For this more independent camp, Sikhism is viewed as obstructing the full development of the Chamar community as a quam (separate religion and nation), as envisioned by the Ad Dharm (original people) movement. According to these separatist Ravidasis, the only way for Chamars to progress is to pursue an independent religious path focused exclusively on the figure of Guru Ravidas.

— Kathryn Lum, *Sikhs in Europe*^[36]

Places of worship

Ravidas is revered as a saint and well respected by his believers. He is considered by his devotees as someone who was the living symbol of religious protest, and not as the spiritual symbol of any ultimate unifying cultural principle.^[37]

Politics

A political party was founded in India in 2012 by the followers of Ravidass, with the word Begumpura (*Be-gam-pura*, or "land without sorrow"), a term coined in a poem by Ravidas. The term means the city where there is no suffering or fear, and all are equal.

Many politicians have paid tribute to Ravidas it is often done to please the Chamar and Jatav vote banks. [38]

Guru Ravidas and Bhakti Meera Bai

There is a small *chhatri* (umbrella) in front of Meera's temple in Chittorgarh district of Rajasthan which bears Ravidas' engraved foot print.^[39] Legends link him as the *guru* of Meera, another major bhakti movement poet^[26]

A Guru Ravidass temple in the UK.

See also

- [Gautama Buddha](#)
- [Dalit Buddhist movement](#)
- [Ramdasia Sikhs](#)

References

1. Arvind Sharma (2003), The Study of Hinduism, The University of South Carolina Press, [ISBN 978-1570034497](#), page 229
2. Phyllis G. Jestice (2004). *Holy People of the World: A Cross-Cultural Encyclopedia* (<https://books.google.com/books?id=H5cQH17-HnMC>). ABC-CLIO. p. 724. [ISBN 978-1-57607-355-1](#).
3. James Lochtefeld (2002), The Illustrated Encyclopedia of Hinduism: N-Z, Rosen Publishing, [ISBN 978-0823931804](#), page 569
4. "Bhagat Ravidass Ji (Indian mystic and poet) – Britannica Online Encyclopedia" (<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/1350770/Ravidas>). Britannica.com. Retrieved 10 August 2009.
5. Pande, Rekha (2010). *Divine Sounds from the Heart—Singing Unfettered in their Own Voices: The Bhakti Movement and its Women Saints (12th to 17th Century)* (https://books.google.co.in/books?id=mYEnBwAAQBAJ&printsec=copyright&redir_esc=y#v=onepage&q=das&f=false). Cambridge Scholars Publishing. p. 76-77. [ISBN 9781443825252](#). Retrieved 25 August 2019.
6. David Lorenzen (1996), Praises to a Formless God: Nirguni Texts from North India, State University of New York Press, [ISBN 978-0791428054](#), page 268
7. Callewaert and Friedlander, *The Life and Works of Ravidass Ji*, Manohar, Delhi, 1992, quoted in Gavin Flood, *An Introduction to Hinduism*, Cambridge 1996.
8. Phyllis G. Jestice (2004). *Holy People of the World: A Cross-Cultural Encyclopedia* (<https://books.google.com/books?id=H5cQH17-HnMC>). ABC-CLIO. pp. 727–728. [ISBN 978-1-57607-355-1](#). Retrieved 8 December 2012.

Prime Minister Narendra Modi offers prayers at Shri Guru Ravidas Janmsthan Mandir

Meera Bai Temple